

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/30/2021
Identifikačné číslo spisu:	3817207827
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3817207827.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Viery Petríkovej a Mgr. Renáty Gavalcovej, v spore žalobkyne X. H., bývajúcej v L., zast. Mgr. et Mgr. Líviou Šouc Kostovou, advokátkou, so sídlom v Žiari nad Hronom, Pod Donátom 5, proti žalovanému HECHT SK, spol. s r. o., so sídlom v Prievidzi, Letisková ulica II. 1925/20, IČO: 35 874 422, zast. JUDr. Vladimírom Štrbikom, advokátom, so sídlom v Prievidzi, Námestie slobody 22, o zaplatenie nemajetkovej ujmy 15.000 eur, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 5C/13/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 04. septembra 2019 sp. zn. 5Co/48/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej ako „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 28. novembra 2018 č. k. 5C/13/2017-155 prvým výrokom (I.) zamietol žalobu žalobkyne; druhým výrokom (II.) nepriznal štátu nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni; tretím výrokom (III.) priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 11, § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka zák. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť. Žalobkyňa sa domáhala zaplatenia nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 OZ v súvislosti s úrazom, ktorý utrpela dňa 27. mája 2015 v prevádzke žalovaného. V konaní nebolo sporným, že v uvedený deň v prevádzke žalovaného došlo k úrazu žalobkyne, v dôsledku ktorého prišla o dva články malíčka pravej ruky. Rovnako bolo nesporné, že k úrazu došlo tak, že v prevádzke žalovaného, kde sa vybavovali reklamácie, si zamestnanec žalovaného otvoril odklápaciu časť pracovného pultu, aby mohol prejsť na druhú stranu, pričom žalobkyňa sa posunula a pravú ruku si položila na pult tak, že malíček pravej ruky jej čiastočne presahoval hranu pevnej časti pultu; po tom, čo zamestnanec žalovaného prešiel cez otvorenú časť pultu, skôr než sa stihol obrátiť a pult sklopiť späť, v dôsledku prievanu, ktorý vznikol, zdvihnutá časť pultu spadla nadol a pritom došlo k amputácii dvoch článkov malíčka pravej ruky žalobkyne.

1.2. Žalovaný v konaní voči nároku žalobkyne okrem iného namietal, že žalobkyni už bola vyplatená náhrada škody na zdraví v súvislosti s predmetným úrazom, t. j. bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj náklady spojené s liečením a v takomto prípade nárok na náhradu nemajetkovej ujmy neexistuje, v súvislosti s čím poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 426/2014-31. Podľa názoru súdu však v zásade nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je vylúčený aj popri nárokoch z náhrady škody (§ 16 OZ), pokiaľ bude riadne preukázaný. Tento názor vyplýva aj z rozsudku NS SR sp. zn. 7 Cdo 65/2013. Súd preto v konaní skúmal, či sú splnené predpoklady pre priznanie uplatneného nároku žalobkyňou.

1.3. Súd na základe takto zistených skutočností dospel k záveru, že k pádu sklápavej časti pultu došlo v dôsledku zhody náhod, ktoré žalovaný nemohol predpokladať a v danej situácii nemal možnosť úrazu žalobkyne zabrániť. Na strane žalovaného nebolo zistené porušenie bezpečnostných predpisov a podľa záverov znaleckého posudku vypracovaného znaleckou organizáciou JHS s. r. o., nachádzajúceho sa v spise OR PZ v Prievdzi ČVS: ORP-1030/PD-PD-2016, predmetný pult bol namontovaný správne.

1.4. K vzniku úrazu prispelo aj správanie žalobkyne, ktorá v rozpore s bežnou opatrnosťou položila po otvorení sklápavej časti pultu svoju pravú ruku na tento pult tak, že malíček mala za hranou pultu, hoci jej muselo byť zrejmé, že pult sa otvára a zatvára. Na základe uvedeného súd zastával názor, že o neoprávnenom zásahu do osobnostných práv žalobkyne zo strany žalovaného v tomto prípade nemožno hovoriť.

1.5. V danej veci bola žalobkyňa v konaní neúspešná, preto by mala štátu nahradiť vzniknuté trovy v celom rozsahu. V konaní však súd žalobkyni priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom zo 04. septembra 2019 č. k. 5Co/48/2019-210 potvrdil rozsudok okresného súdu v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni v rozsahu 100 %.

2.1. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd uviedol, že z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie mal za preukázané, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplattenia nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 OZ v súvislosti s úrazom, ktorý utrpela dňa 27. mája 2015 v prevádzke žalovaného. Čo sa týka námietky žalobkyne uvádzanej v odvolaní, že jej výpoveď nemožno brať na zreteľ doslovne, vzhľadom k tomu, že predmetnú výpoveď učinila pred súdom prvej inštancie v stave duševného a citového rozrušenia z prebiehajúceho súdneho sporu, túto odvolací súd považoval za účelovú, nakoľko ak jej duševný stav nedovoľoval vypovedať, mohla výpoveď odmietnuť, pričom zhodne ako pred súdom prvej inštancie vypovedala aj v trestnom konaní.

2.2. Súd prvej inštancie na základe zistených skutočností správne dospel k záveru, že k pádu sklápavej časti pultu došlo v dôsledku zhody náhod, ktoré žalovaný nemohol predpokladať a v danej situácii nemal možnosť úrazu žalobkyne zabrániť. Aj podľa odvolacieho súdu k vzniku úrazu prispelo aj správanie žalobkyne, ktorá v rozpore s bežnou opatrnosťou položila po otvorení sklápavej časti pultu svoju pravú ruku na tento pult tak, že malíček mala za hranou pultu, hoci jej muselo byť zrejmé, že pult sa otvára a zatvára. Na základe uvedeného odvolací súd dospel zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že o neoprávnenom zásahu do osobnostných práv žalobkyne zo strany žalovaného v tomto prípade nemožno hovoriť.

2.3. Pokiaľ v konaní žalobkyňa navrhovala vykonať dokazovanie nariadením znaleckého dokazovania znalcom z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia, na zodpovedanie otázky, či žalobkyňa trpí poruchou úchopovej funkcie ruky a ak áno, či je to v súvislosti s utrpým úrazom, súd prvej inštancie správne tento dôkaz v konaní nevykonával, nakoľko pre rozhodnutie vo veci, vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, nebolo takéto dokazovanie potrebné vykonať.

2.4. Čo sa týka ďalšej odvolacej námietky žalobkyne, že súd prvej inštancie všetky svoje zistenia oprel iba o listinné doklady obsiahnuté v trestnom spise ČVS:ORP-1030/PD-PD-2016 vedenom na Okresnom riaditeľstve PZ v Prievdzi, a to aj napriek tomu, že predmetné skutočnosti zistené v rámci prebiehajúceho trestného stíhania v predmetnom súdnom konaní neboli pre súd prvej inštancie záväzné a de facto išlo len o dôkazné prostriedky, ktoré mali povahu iba listinných dokumentov, o ktoré nebolo podľa jej názoru možné oprieť dokazovanie v merite veci, v žiadnom prípade takýto „dôkazný prostriedok“ nemôže nahradiť prípadnú výpoveď všetkých zainteresovaných osôb v predmetnej veci ako

originálny a bezprostredný dôkazný prostriedok a ak žalovaný poukazoval na výsledky trestného konania, tak mal navrhnúť dokazovanie v rozsahu výsluchov jednotlivých zainteresovaných osôb, čo však neučinil, a teda je vylúčené, aby v predmetnom konaní preukázal liberalizáciu svojej osoby za spôsobenie úrazu na zdraví jej osobe, odvolací súd túto nepovažoval za opodstatnenú.

2.4.1. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný navrhol v konaní pred súdom prvej inštancie vykonať dôkaz pripojením a oboznámením vyššie uvedeného vyšetrovacieho spisu, pričom súd prvej inštancie tento dôkaz na pojednávaní vykonal a po vykonaní dokazovania týmito listinnými dôkazmi strany sporu nemali k týmto žiadne výhrady ani pripomienky, teda ani žalobkyňa tieto nespochybnila a ani nenavrhol výsluch týchto osôb.

2.5. Súd prvej inštancie rovnako správne rozhodol i o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že vo veci úspešnému žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní poukazovala na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 257 CSP, pre ktoré by súd žalovanému náhradu trov konania nemal priznať, odvolací súd sa s touto argumentáciou nestotožnil. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v konaní úspešného žalovaného neboli splnené zákonné podmienky na aplikáciu § 257 CSP, a to vzhľadom k neexistencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, nakoľko žalobkyňa tak pred súdom prvej inštancie, ako ani v odvolaní nepreukázala, že jej majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery odôvodňujú použitie vyššie uvedeného ustanovenia, a to aj napriek skutočnosti, že žalobkyňa bola uznesením z 26. júla 2017 č. k. 5C/13/2017- 54 oslobodená od súdnych poplatkov.

3. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

3.1. Podľa názoru dovolateľky v danej veci došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože odvolací súd (aj okresný súd) vykonal nedostatočne dokazovanie, ako aj hodnotenie vykonaných dôkazov a následne ustálenie skutkového stavu, a to vo vzťahu k údajnej zodpovednosti žalobkyne za predmetný úraz, ako aj vo vzťahu k údajnému zásahu vyššej moci vo vzťahu k úrazu. Oba súdy všetky svoje zistenia opreli výlučne iba o listinné doklady obsiahnuté v trestnom spise, a to aj napriek tomu, že predmetné skutočnosti zistené v rámci prebiehajúceho trestného stíhania v predmetnom súdnom konaní neboli pre oba súdy záväzné a išlo len o dôkazné prostriedky, ktoré mali povahu iba listinných dokumentov a jediný záver, ktorý si oba súdy z predmetného trestného spisu mohli urobiť bol ten, že za vznik dotknutého úrazu nebol trestnoprávne zodpovedný žiaden subjekt.

3.2. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľka uviedla, že nesúhlasí s právnym názorom oboch súdov a má za to, že žalovaný bol absolútne zodpovedný za spôsobenie predmetného úrazu, a to vzhľadom na to, že zamestnanec žalovaného bol objektívne povinný pri manipulácii s otváracím pultom zachovávať všetky bezpečnostné pokyny, a teda dodržiavať elementárnu prevenčnú povinnosť špecifikovanú v ustanovení § 415 OZ. Dotknutý zamestnanec riadne absolvoval školenie BOZP, a teda bolo možno objektívne od neho očakávať, že pri plnení svojich pracovných povinností bude zachovávať taký stupeň opatrnosti, resp. pozornosti, ktorý je možné od neho rozumne požadovať, ako aj to, že dotknutý zamestnanec bude objektívne spôsobilý posúdiť a vyhodnotiť možnosť vzniku rizika pri manipulácii s otváracím pultom, ako aj to, že dotknutý zamestnanec bude objektívne spôsobilý zabrániť vzniku škody na živote, zdraví alebo majetku (aj okrem iných osôb) zákazníkov žalovaného. Podľa názoru dovolateľky vzhľadom k preškoleniu zamestnanca manipulujúceho s predmetným pultom v rámci BOZP, ako aj vzhľadom samotného poznania zamestnanca konštrukcie výdajného pultu a absencie zabezpečovacieho zariadenia proti samovoľnému spadnutiu, mal zamestnanec žalovaného pri výkone pracovných činností v rámci prevádzky podniku žalovaného predpokladať možnosť vzniku akejkoľvek škody pri nezabezpečení výdajného pultu a jeho následného spadnutia. Podľa názoru žalobkyne však zamestnanec nepostupoval s primeranou dávkou opatrnosti a konal v rozpore s elementárnou prevenčnou povinnosťou tak, ako je táto uvedená v ustanovení § 415 OZ, nakoľko pult dotknutý zamestnanec „len oprel o stenu v takmer kolmej polohe“ a následne sa od neho bez vážnejšieho dôvodu vzdialil, čo malo za primárny a jediný následok spôsobenie úrazu žalobkyni, pričom poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 4195/2013.

3.2.1. Dovolateľka ďalej uviedla, že nesúhlasí s tvrdeniami okresného a krajského súdu o tom, že žalovaný nezodpovedá za vzniknutý úraz žalobkyne v dôsledku jej zavinenia, ako aj v dôsledku toho, že k uvedenému úrazu došlo v dôsledku pôsobenia vyššej moci. Čo sa týka eventuálnej liberalizácie

žalovaného na základe spoluzavinenia žalobkyne, z vykonaného dokazovania z o strany oboch súdov žiadnym spôsobom nevyplývalo preukázanie spoluzavinenia žalobkyňou za vzniknutý úraz (z realizovaného dokazovania bolo zrejmé, že dovolateľka položila časť ruky, na ktorej jej bol spôsobený úraz do priestoru uzatvárania výklopného pultu nevedomky, nakoľko nie „v rozpore s bežnou opatrnosťou“ ako sa uvádza v odseku 13. rozhodnutia okresného súdu, ale v súlade s „očakávanou opatrnosťou“ zamestnanca žalovaného, „mňa ani len nenapadlo, že by mi niekto do pultu privrhol ruku, čo by malo za následok amputáciu dvoch článkov malíčka, nakoľko som sa nachádzala v predajni s tovarom a nie napríklad niekde vo výrobní továrni alebo na rizikovitom pracovisku, kde je riziko úrazu podstatne vyššie“. Dovolateľka poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 77/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/376/2005 z 12. júna 2006, rozsudok najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1968/2006, 25 Cdo 890/2000, 25 Cdo 1598/2005, 25 Cdo 65/2005.

3.2.2. Čo sa týka liberalizácie žalovaného v dôsledku zásahu vyššej moci s predmetným dovolateľka nesúhlasí. Poukazujúc na vykonané dokazovanie zo strany oboch súdov je zrejmé, že k dotknutej škodovej udalosti došlo prostredníctvom nižšej, odvrátiteľnej náhody (casus minor), ktorej bolo možné zabrániť len obyčajným fixovaním výklopného pultu zo strany zamestnanca žalovaného alebo nainštalovaním upevňovacieho mechanizmu zo strany žalovaného, zabraňujúcemu voľnému pádu pultu, pričom podľa názoru dovolateľky, „prievar v predajni žalovaného“ nemožno v žiadnom prípade považovať za neodvrátiteľnú udalosť, ktorá by liberalizovala žalovaného za dotknutú škodovú udalosť. Predmetné verifikuje fakt, že predmetný pult žalovaný po incidente nevrátil naspäť do svojej predajne, čo zakladá podozrenia o skutočnej bezpečnosti, ako aj bezvadnosti pultu. Dovolateľka v tejto spojitosti poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1979/2012, 25 Cdo 529/2006, 25 Cdo 62/2000.

3.3. Okresný a krajský súd svojimi rozhodnutiami nesprávne právne posúdili povinnosť žalobkyne nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %. Podľa názoru dovolateľky boli súdy oboch inštancií povinné v rámci posudzovania povinnosti nahradiť žalovanému trovy konania prihliadnuť na dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce vo finančnej situácii dovolateľky, nakoľko jej jediný príjem je invalidný dôchodok a príspevok pre ZŤP osobu, pričom túto skutočnosť verifikuje aj fakt, že bola oslobodená od úhrady súdneho poplatku. Dovolateľka v tejto spojitosti poukázala na to, že odvolací aj okresný súd sa odklonili od rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCdo 2/2008, 5Obo/4/2017 a uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/138/2017 z 29. júna 2017. Navrhla, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho aj okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a zároveň rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť jej trovy konania v rozsahu 100 %. Dovolateľka navrhla aj odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia okresného aj krajského súdu v zmysle § 444 ods. 1 CSP s jeho odôvodnením.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedol, že dovolateľka nepreukázala dôvody uvedené v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, a v súvislosti s porušením jej procesných práv, tieto bližšie nešpecifikovala, len poukázala na ustanovenie CSP. Navrhol dovolanie z dôvodu jeho neprípustnosti odmietnuť, zároveň si uplatňuje voči žalobkyňi náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100 %.

5. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. sp. zn. 4 Cdo 144/2019, 4 Cdo 108/2019, 9 Cdo 72/2020, 9 Cdo 184/2020).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je prípustné, ale nie je dôvodné.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP), preto neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. V danom prípade žalobkyňa namietala vadu zmätočnosti konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP je a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávného rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

11. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

12. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

13. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

13.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

14. Dovolateľka v zmysle § 420 písm. f/ CSP namietala nedostatočné dokazovanie a hodnotenie vykonaných dôkazov, najmä vo vzťahu k údajnej jej zodpovednosti za predmetný úraz, ako aj vo vzťahu k údajnému zásahu vyššej moci vo vzťahu k úrazu a z toho vyplývajúce ustálenie skutkového stavu.

15. K uvedenej námietke dovolací súd poukazuje na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, podľa ktorej je ustálený názor, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd a nedospel k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

15.1. V súvislosti s týmito dovolacími námietkami dovolací súd pripomína, že právomoc konať o veci, ktorej sa žaloba týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Dokazovanie je časťou občianskeho sporového konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov CSP, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., *Civilný sporový poriadok*, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

15.2. Napokon dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

15.3. Podľa názoru odvolacieho súdu doposiaľ vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje skutkové i právne závery prijaté súdmi nižšej inštancie (súdom prvej inštancie, aj súdom odvolacím), ktoré závery sú koherentné a komplexné, racionálne a udržateľné vzhľadom na zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces. V súdom spore dovolací súd nezistil v postupe súdov nižších inšancií pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia predstavujúce porušenie práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces.

15.4. Odvolací súd spolu so súdom prvej inštancie mali za to, že žalobe žalobkyni na zaplatenie nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 OZ v súvislosti s úrazom, ktorý utrpela nebolo možné vyhovieť, pretože v rámci skúmania predpokladov priznania uplatneného nároku dospeli k záveru, že „... k pádu sklápavej časti pultu došlo v dôsledku zhody náhod, ktoré žalovaný nemohol predpokladať a v danej situácii nemal možnosť úrazu žalobkyne zabrániť. Na strane žalovaného nebolo zistené porušenie bezpečnostných predpisov a podľa záverov znaleckého posudku vypracovaného znaleckou organizáciou JHS s. r. o., nachádzajúceho sa v spise OR PZ v Prievidzi ČVS: ORP-1030/PD-PD-2016, predmetný pult bol namontovaný správne. Ako už bolo uvedené, zamestnanec žalovaného pult otvoril len na prechod a jeho riadne zatvorenie mu nebolo umožnené, nakoľko v dôsledku prudkého vetra došlo k sklopeniu otváraciej časti pultu skôr, než sa stihol otočiť. Vznik tejto situácie žalovaný podľa názoru súdu predvídať nemohol. K vzniku úrazu prispelo aj správanie žalobkyne, ktorá v rozpore s bežnou opatrnosťou položila po otvorení sklápavej časti pultu svoju pravú ruku na tento pult tak, že malíček mala za hranou pultu, hoci jej muselo byť zrejmé, že pult sa otvára a zatvára. Na základe uvedeného súd zastáva názor, že o neoprávnenom zásahu do osobnostných práv žalobkyne zo strany žalovaného v tomto prípade nemožno hovoriť.“ (pozri bod 31. odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu), pričom na uvedené nadviazal odvolací súd v bode 14. odôvodnenia svojho rozhodnutia. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

15.5. Samotná skutočnosť, že dovolateľka sa nestotožňuje s dokazovaním a spôsobom vyhodnotenia vykonaných dôkazov, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97).

16. Na základe uvedeného dovolací súd uzavrel, že žalobkyňa neopodstatnene namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobkyne v tejto časti ako nedôvodné v zmysle § 448 CSP zamietol.

17. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

17.1. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

17.2. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, ako aj o otázku procesnoprávnu, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

17.3. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej aplikácii na podklade skutkových zistení (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 218/2017, 3 Cdo 150/2017, 4 Cdo 7/2018, 4 Cdo 32/2018, 7 Cdo 99/2018).

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP,

rozhodovacia prax dovolacieho súdu sa ustálila na tom, že je procesnou povinnosťou dovolateľa v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako podľa jeho názoru mal odvolací súd konkrétnu právnu otázku správne vyriešiť, a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (R 83/2018).

19.1. Pre právnu otázku v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Aby mala dovolateľom nastolená otázka relevantný význam v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí byť riešená odvolacím súdom a odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie.

19.2. Samo tvrdenie, že odvolací súd sa riešením určitej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ešte nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP; relevantným je až zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom tvrdenému odklonu skutočne došlo. Dovolací súd preto pristúpil k posúdeniu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o odklone odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

20. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili/neriešili prvoinštančný a odvolací súd.

21. Dovolací súd sa preto najskôr zaoberal tým, či sú splnené tieto predpoklady prípustnosti dovolania, a to najmä z hľadiska, či žalobkyňa formulovala právnu otázku, a či ide o takú otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

22. V danom prípade najvyšší súd aplikujúc ustanovenie § 124 CSP v rozumnej miere posudzoval dovolanie podľa jeho obsahu a v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) dospel k záveru, že sama dovolateľka k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP výslovne neformulovala žiadnu právnu otázku. Zároveň z dovolania dovolateľky nie je možné žiadnu právnu otázku odvodiť ani postupom podľa § 124 CSP, pretože z obsahu dovolania dovolateľky vyplýva, že „len“ nesúhlasí s právnym názorom súdov nižšej inštancie, že nedošlo k neoprávnenému zásahu do jej osobnostných práv zo strany žalovaného a prezentuje svoj názor (bližšie pozri bod 3.2. tohto rozhodnutia), čo však nezodpovedá zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a kritériám prípustnosti dovolania v zmysle ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP. Navyše podľa názoru dovolacieho súdu takto použitá dovolacia argumentácia tenduje skôr ku skutkovým otázkam, pretože vyhodnotenie osobitných okolností zodpovednosti za úraz žalobkyne a posúdenie zavinenia sa týkajú vyhodnotenia konkrétnych skutkových okolností a dôkazov.

23. Dovolateľka svoju dovoláciu argumentáciu vo veci samej podporila odkazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. I Cdo 77/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/376/2005 a rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR.

23.1. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na definíciu pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ uvedenú v rozhodnutí najvyššieho súdu zo 06. marca 2017 sp. zn. 3 Cdo 6/2017, kde sa uvádza: „Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovaně vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ V zmysle judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikátúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj

rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

23.2. V zmysle vyššie uvedeného je tak zjavné, že ak by aj dovolateľka v súvislosti s predmetnou argumentáciou mienila formulovať právnu otázku (čo sa však nestalo), k odklonu odvolacieho súdu pri jej posúdení od ňou uvádzaných rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR by dôjsť nemohlo, pretože nespĺňajú kritériá ustálenej rozhodovacej praxe.

24. Ani dovolacia argumentácia týkajúca sa eventuálnej liberalizácie žalovaného na základe spoluzavinenia žalobkyne, resp. liberalizácie žalovaného v dôsledku zásahu vyššej moci, keď dovolateľka nesúhlasí s vykonaným dokazovaním a v dovolaní uvádza, že „... z vykonaného dokazovania zo strany oboch súdov žiadnym spôsobom nevyplynulo preukázanie spoluzavinenia žalobkyňou za vzniknutý úraz (z realizovaného dokazovania bolo zrejmé, že dovolateľka položila časť ruky, na ktorej jej bol spôsobený úraz, do priestoru uzatvárania výklopného pultu nevedomky, nakoľko nie „v rozpore s bežnou opatrnosťou“ ako sa uvádza v odseku 13. rozhodnutia okresného súdu, ale v súlade s „očakávanou opatrnosťou“ zamestnanca žalovaného...“ a „Poukazujúc na vykonané dokazovanie zo strany oboch súdov je zrejmé, že k dotknutej škodovej udalosti došlo prostredníctvom nižšej, odvrátiteľnej náhody (casus minor), ktorej bolo možné zabrániť len obyčajným fixovaním výklopného pultu zo strany zamestnanca žalovaného, alebo nainštalovaním upevňovacieho mechanizmu zo strany žalovaného, zabráňujúcemu voľnému pádu pultu, pričom podľa názoru dovolateľky, „prievar v predajni žalovaného“ nemožno v žiadnom prípade považovať za neodvrátiteľnú udalosť, ktorá by liberalizovala žalovaného za dotknutú škodovú udalosť“, sama osebe nemôže byť spôsobilá založiť prípustnosť jej dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, pretože závery súdov týkajúce sa „liberalizácie žalovaného“ boli výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súdy viedli k právnomu záveru a prijatiu ich rozhodnutia. Žalobkyňa síce formálne odôvodnila dovolanie nesprávnosťou právneho posúdenia veci súdmi nižšej inštancie v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, ale podstatná časť jej dovolacej argumentácie smeruje voči dokazovaniu, resp. vyhodnoteniu dôkazov a s tým súvisiace nesprávnosti (aj neúplnosť) skutkových zistení súdmi nižšej inštancie, čo nie je relevantný dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

24.1. Pre úplnosť dovolací súd v súvislosti s argumentáciou týkajúcou sa „liberalizácie žalovaného na základe spoluzavinenia žalobkyne“, uvádza k dovolateľkou označeným rozhodnutiam Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/376/2005 a Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1968/2006, 25 Cdo 890/2000, 25 Cdo 1598/2005, 25 Cdo 65/2005 v nadväznosti na uvedené v bode 23.1. tohto rozhodnutia, že tieto rozhodnutia (krajského súdu a Najvyššieho súdu ČR) nenapĺňajú pojem ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu v zmysle zákonnej požiadavky podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

24.2. K dovolateľkou označenému rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 77/2009 dovolací súd uvádza, že v predmetnom spore išlo o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým pri dopravnej nehode, teda išlo o odlišnú skutkovú, aj právnu situáciu, a preto v prípade, ak by aj dovolateľka formulovala právnu otázku, pri jej riešení sa odvolací súd od ňou uvedeného tohto rozhodnutia odkloniť v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP ani nemohol.

25. Dovolací súd zhrnúc uvedené konštatuje, že dovolateľka dôvody prípustnosti dovolania riadne nešpecifikovala, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nešpecifikovala (konkrétnu) právnu otázku riešenú odvolacím súdom, neuviedla ako ju riešil odvolací súd, a taktiež neuviedla, ako mala byť (konkrétna) právna otázka správne riešená (viď vyššie bod 19.). Žalobkyňa svojimi argumentami vyjadrila svoj prostý nesúhlas s právnym posúdením veci odvolacím súdom (aj súdom prvej inštancie). Samotné polemizovanie dovolateľky s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

26. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je prípustné, a preto ho v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

27. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľka taktiež namietala nesprávne právne posúdenie existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa v rámci posúdenia nároku

na náhradu trov konania a v tej súvislosti odklon od rozhodnutí sp. zn. 4 MCdo 2/2008, 5Obo/4/2017.

28. Dovoláním napadnutý výrok o nároku na náhradu trov konania, i keď je obsiahnutý vo výrokovej časti rozsudku, má povahu uznesenia (por. § 392 CSP). Pokiaľ dovolateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd konštatuje, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.

28.1. Pretože v § 357 písm. m/ CSP je uvedené uznesenie o nároku na náhradu trov konania, je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania (porovnaj napr. uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4 Cdo 71/2019, 7 Cdo 276/2019, 4 Cdo 227/2020, 2 Cdo 135/2020, uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 56/2017, bod 27 a pod.).

29. Na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie žalobkyne v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal jeho dôvodnosťou.

30. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd môže len konštatovať, že dovolanie žalobkyne v časti namietajúcej vadu podľa § 420 písm. f/ CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné, v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nebol splnený základný predpoklad prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a § 432 CSP, preto je neprípustné, ako aj neprípustné v časti namietajúceho nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa v rámci posúdenia nároku na náhradu trov konania. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

31. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.